

3 kérdés

Dr. Cselótei
István
KPVDSZ-
titkárhoz

— A napokban fejeződött be a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezete által immár 24. alkalommal rendezett kulturális napok program-sorozata. Hogyan értékeli a megyei titkár a lezajlott eseményeket?

— Bár a számok gyakran megtévesztenek bennünket, eligazítóknak, tájékoztatóul mindenképpen hasznosak. Az első tény, hogy immár 24. alkalommal rendeztük meg ezt a kulturális rendezvényt. A kulturális rendezvényt, bizonyítja az életképességét, igények és lehetőségek szerencsés egymásra találását. A másik tény, hogy mintegy húszezren tartoznak Csongrád megyében szakszervezetünkhöz, s az októberi, mintegy másfél száz rendezvényt 20—22 ezren látogatták. Ezek a tények arra is utalnak, hogy vonzó, érdekes, színvonalas programokat szerveztek, mindenekelőtt a mi „amatőr népművelőink”, azaz a szakszervezeti bizottságok kultúrfelelősei. Az idén nagy-szabású vetélkedősorozatot hirdettünk felszabadulásunk 40. évfordulója tiszteletére. Téma az elmúlt négy évtized hazai történelme, politikája, a kultúra és a művészet fejlődése. Az első fordulónban 58 brigád vett részt, a döntőben 13-an képviselték szakszervezetünket. Külön kiemelem, hogy nyitó rendezvényünk a KPVDSZ amatőr képzőművészeti kör bemutatkozó kiállítása volt, s a záró rendezvényen, a szocialista brigádok műveltségi vetélkedője döntőjében a kör tagjainak felajánlott festményeit, grafikáit vehették át a nyertesek.

— Az októberi programot bönögésze kiderül, hogy a KPVDSZ által szervezett központi és helyi rendezvények jól kapcsolódnak más eseményekhez. Mennyire tudatos ez a szervezés?

— Amikor közel negyedszázada elindították a kulturális napok akciósorozatát, úgy tűnik, jó érzékkel választottuk az októbert. Ez az

őszi hónap a kulturális időszak évadkezdése, nyitnak a színházak, október múzeumi és műemléki hónap. Ekkor zajlanak a képzőművészeti világhét eseményei, és sorolhatnám. Ezeket a tartalmas, magas színvonalú és változatos kulturális-művészeti rendezvényeket gazdagítják, bővítik a KPVDSZ kulturális napok eseményei. A siker záloga, hogy számítunk munkatársaink aktivitására, tevékeny közreműködésére, a rendezvények során nemcsak szórakoztatni szeretnénk, hanem bővíteni az ismereteket, elsősorban az önművelésre támaszkodva. Sikeresek a szervezett kirándulások történelmi emlékekre, szakmai múzeumokba, helyi értékek megtekintésére. Régióta szoros kapcsolatot építettünk ki a megyében élő alkotókkal, az írókat, költőket találkozóira hívjuk, a képzőművészek nemcsak kiállításokat rendeznek, de vendéglátják brigádjainkat műtermükben. A vetélkedőnk mindig aktualitásokhoz kötődnek, így az ismeretek sokrétűbbek, erősebbek lehetnek. Nem versenyfutást szeretnénk, nem a rendezvények mennyiségét tartjuk elsődlegesnek. Inkább kevesebb, de elmélyültebb, színvonalas, művészi élményt nyújtó, és ismeretbővítő programok szervezése a célunk.

— A szakszervezetek köz-művelődési feladatai hogyan kötődnek a profilhoz?

— A KPVDSZ a kereskedelem, a vendéglátásban és a pénzügyi területen dolgozók érdekvédelmi szervezete. Tehát a szolgáltatás szférájában nap mint nap szem előtt vagyunk. Nem mindegy, hogy dolgozónk mennyire műveltek, tájékozottak, milyen szépen beszél a magyar nyelvet, mennyire kulturált magatartásuk, példamutató életmódjuk. Az egész társadalom közérzete ettől is függ. Ez pedig fontos feladat és nagy felelősség.

T. L.

Történetek a régi Egyiptomból — ezzel a címmel Kómár Irén tart történelemfoglalkozást gyermekeknek a Móra Ferenc Múzeum múzeumi matinéjében ma, szombaton délelőtt 10 órai kezdettel.

Ismét lesz Mocorgó, azaz játékos családi sportdél-élőt az Odessa II. számú általános iskola tornatermében — ma, szombaton délelőtt 10-től.

A Házasmó bálját rendezik meg ma, szombaton este 7 órától Mihályteleken, a Mórcai Zsigmond Művelődési Házban. Közreműködik a petőfitelepi klub-könyvtár zenekara.

A Riki-Tiki-Tévi című szovjet-indiai filmet vetítik holnap, vasárnap délelőtt 10 órától az Ifjúsági Ház mesematinéján.

Sin Katalin (gordonka), Bódás Péter (zongora), valamint a Szegedi Fúvósötös (Román Zoltán, Széplál Szilveszter, Fodor Gábor, Király István, Hans Held) hangversenyét rendezi meg a filharmonia kamarabéri B sorozatának második koncertjeként november 5-én, hétfőn este fél 8 órai kezdettel a Tisza Szálló koncerttermében. A műsorban Arnold, Grieg, Haydn, Hidas Frigyes és Honegger művei szerepelnek.

Műsor-ajánlat

Mese felnőtteknek a műszaki-tudományos forradalom nagy pillanatairól — ez a címe a Szegedi Irodalmi Kávéház novemberi első foglalkozásának, amelyet 5-én, hétfőn este 6 órától rendeznek meg a Royalban. A témát „elméséli” Bányai Jenő szakíró, közreműködik: Ferenczi Lajos biológus, Hódi Lajos közgazdász, Juhász Róza és Mentés József színművész, valamint Nánai László fizikus, Szávay István újságíró és Szentpéteri István szociológus.

Nagy Bandó András műsorát láthatják-hallhatják az érdeklődők november 5-én, hétfőn délután 5 órai kezdettel a mihályteleki Mórcai Zsigmond Művelődési Házban.

A Dél-alföldi Krónika, a szegedi tévéstudió műsora november 6-án, kedden 17 óra 50 perckor jelentkezik riportokkal, tudósításokkal, hírekkel, érdekességekkel. Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyéből — az 1-es műsorban.

Ki ellenőrizze a leckét?

Egyre gyakrabban jut eszembe néhai T. tanár úr. Az volt ugyanis a szokása, hogy miközben magyarázott vagy éppen a soros nébül-kínódott Ciceró nyelvvel, ő a padok közt sétált, s bele-belelapozott a füzetekbe. Ellenőrizte a leckéket. Nem csinálta feltűnően, tán, hogy ne tűnjék bizalmatlanságnak, de a füzetlapozó séta annyira hozzátartozott órához, mint a be- vagy ki-csengetés.

Felnőtt fejjel is úgy vélem, hogy T. tanár úr mód-szerre — nemcsak középiskolák fokon — ma is követendő, nem árt a „leckét” időnként ellenőrizni.

Milyen leckékre gondolok?

Azokra talán, amelyeket a nehezen megfogalmazható „szocialista életmód” tan-tárgyban kell nap mint nap megoldanunk, és amelyből már sokan kaptak — az iskolás hasonlatnál maradva — latót és róvót.

A pénz utáni hajszá, a protekciókeresés, a jogtalan előnyök elvárása és elfogadása, mind-mind olyan jelenség, amely jogosan irritálja igazságérzetünket. Sokan tudnának tucatnyi példát is felhozni arra, hogy mi „csipi a szemüket”. De arra már kevesebben vállalkoznak, hogy szemtől szembe szóvá is tegyék: Te, öregem, ez így nem jó, rossz irányba tartasz...

De hát ki ártsa magát — akár hivatalból is — a más dolgába, vagyis ki ellenőrizze a leckéket?

Az ellenőrzés (is) a munkahelyi vezetők feladata. Nem könnyű feladat. Még akkor is nehéz, ha a vezető saját munkájával, életmódjával mutat példát, teremt egyúttal erkölcsi alapot a számonkéréshez. Hát még akkor milyen nehéz, ha ez nem sikerül neki.

Azt persze nem kívánja senki, hogy a vezetők két lábón járó erkölcsi példatárak és tilalomfák legyennek. Emberek ők is, a maguk hibáival, tévedéseivel. Csak egy valamiben nem tévedhetnek, a szocialista erkölccsel szembe fordulásuk elleni fellépésben. És ha mégis? Ki szóljon, ki mer szólni egy vezetőnek? Lehetne az is a válasz, hogy minden főnöknek van egy főnöke.

A Nasa obrazokát, a szegedi tévéstudió szlovák nyelvű nemzetiségi műsorát november 3-án, csütörtökön 19 óra 5 perctől sugározza a 2-es program. Az adást 10-én reggel 8 óra 5 perctől az 1-esen megismétlik.

A szegedi Canticum Kamarakórus énekel Gyüdi Sándor vezényletével november 9-én, pénteken 16 óra 7 perces kezdettel a rádió harmadik műsorának Bemutatjuk új kórusfelvételeinket című adásában.

Facseteték, oltványok

Sorra nyílnak a faiskolai lerakatok, szaporítóanyag-árúsióhelyek. Amint a legnagyobb forgalmazónál, a Kertforg Kft.-nél ejmondták: mivel a növények az időjárás miatt lassabban fejlődtek, az idén a szokásosnál 3—4 héttel később kezdődik az árusítás. A szaporítóanyag-előállító telepek nagyobb részében csak most kezdik a facseteték, szőlő-oltványok kitermelését. November első hetében azonban már valamennyi — összesen 263 — elárúsióhe-

lyen hozzálátanak az értékesítéshez. A hálózat bővült, tíz új egység fogadja a kerttulajdonosokat, többek között Szentesen, Szegeden, Zircen. Új lerakat nyílt Budapesten, a XIV. kerületi Rákospatak utcában is, ahol a rákóczi Rákóczi Tsz facsetetét kínálja.

A választék mindenütt gazdag. Összesen másfél millió gyümölcsfacsetete, kétféle szőlőoltvány, és több millió bogógyümölcs, illetve disznóvénny-szaporítóanyag vár értékesítésre.

teljesíthetetlenek, a feladat megoldható.

S még valamit, T. tanár úrról. Senki sem vette diágyótró akadékoskodásnak füzetlapozó sétáit. Talán azért, mert ő volt az, aki mindig pontosan, felkészülten, frissen vasalt ingben és öltönyben jött az órára, szinte abban a pillanatban, ahogy megszólalt a csengő. S ha az óra végét jelezte a kolompolás, bármint csináltunk is éppen, megköszönte a figyelmet, s hóna alatt jegyzeteivel távozott.

Igaz, jegyzetei közt volt egy notesz amelyben a hanyag diák neve mellett karika jelezte, ez a gyerek valamit nem csinált meg, gyakrabban kell ellenőrizni.

D. Kiss Csaba

Szülők, gyermekeik

Egymás mellett, de nem együtt

Nagyon ritkán látott barátom a minap vacsora melletti ugrasztott fel, vállamat rázva, kétségbeesetten mondta: fiát garázdaság miatt őrizetbe vette a rendőrség. Nehezen, összefüggéstelenül elsorolta, amit tudott, s ki-hámozhattam belőle, hogy a fiú, aki pénteken kora délután — apja nem tudta, hová — elment hazulról, s vasárnap este erősen ittasan, többedmagával békés járókeletet ültelt, sőt kezét emelt az öt igazoltató rendőre is.

Mire ezt, elmondotta, kis-szelegiadat a pánikba esett apuka: kérdéshez jutottam én is. Hányas cipőt hord a fiad? Barátom tátott szájjal nézett rám, úgy meglepődött, mintha azt tudakoltam volna tőle, hány szál haja van Kóbor Jánosnak? „Mit tudom én... maga veszi a lábellejelt évek óta.” „Tudod, hogy reggelente mikor szokott felkelni?” „Fogalmam sincs róla, én már olyankor nem vagyok ott-hán.” „Ismered a barátait?” „Mond ez otthon beceneveket: Fülel, Putyus, Veréb, Tropi; de én nem tudom, kik ezek a fiúk.” „Hogy hívják a fiad osztályfőnökét?” „En... én nem tudom... talán az anyja, gyere el hozzánk, ott kérdezd meg!”

Akkor es ott nem folytattam a kérdésősködést, sok es jó okom volt rá. Az egyik — talán ez a legfőbb — hogy csecsemőkora óta ismerem barátomnak e tanév végén barátságos fiát, negyed-félévente egy-egy szombat délelőtt orrvérzésig focizom vele, s társaival a lakótelepi dűhögében. A fiú... olyan fiatal, mint a többi majdnem-választópolgár. Tanul (nem rosszul!), udvarol

(nem valami kitartóan), divatosan öltözik (nem a legdivatosabban!), barátokozik (szinte válogatás nélkül) és véleményét formál, ha van, aki meghallgassa. Ez utóbira úgy jöttem rá, hogy a legény — vagy másfél éve — a legváratlanabb időpontokban bukkant fel lakásunkban, átfutja többbetes-hónapos képesújságjainkat, folyóiratainkat — egyiket-másikat kölcsönkéri, s vissza is hozza! — kifaggatja a feleségemet, miben is áll az a számítástechnikai rendszer-szervezés, s megkéri tőlem, hogy tippeljek, ki lesz az első januártól — a Nagy Vizen? ... S amikor mindezeket — a számára bizonyára nagyon fontos — dolgokat megtárgyaljuk, kiböki, hogy ő tulajdonképpen moziba szeretne menni, de egyedül nem élvezi a filmnézet, nem mennék-e el vele? Természetesen elmegyek. Elmegyek, még akkor is, ha már másodsor látom azt a filmet. Tudom — nemcsak tudom, érzem is — hogy Tibor azért hív moziba, mert szüksége van rá. Nekem is szükségem van rá, a bizalmára van szükségem, s becsülöm érte, hogy engem tisztel meg vele.

Vajon rém van-e szükségem T-nak? Kétlem, bár a gyakorlat az ellenkezőjét bizonyítja. A fiúnak felnőttre van szüksége, olyan felnőttre, aki szóba áll vele, aki meghallgatja, aki nem a „hiszen még gyerek!”-et, hanem a majdnem-felnőttet látja benne... Es vajon miért pont én hoztam jón a barátom fia?

Ez volt a másik ok, amiért akkor este nem kérdezősködtem tovább. Ismerem barátom életmódját, a világ minket körülvevő dolgairól alkotott véleményét, azaz azt az állapotát, hogy a legtöbb dologról egyáltalán semmi véleménye nincs. Többek között azért is látom őt ritkán, mert már vagy másfél évtizede élvezet sem tesz, mint a pénz hajtja. Lakást vásárolt, majd házat épített, hogy kiadhassa a lakást Nyaralót nem

Emlékezés Szimonidesz Lajosra

Születésének 100. évfordulója alkalmából Szimonidesz Lajosnak, a magyarországi antifasiszta ellenállás és demokratikus kibontakozás kiemelkedő harcosának urnájánál koszorúzási ünnepséget rendeztek pénteken, tegnap, a Farkasréti temetőben.

Szimonidesz Lajos a Tanácsköztársaság idején Kemence község direktóriumának elnöke volt; a második világháború éveiben az üldözöttek védelméért és megmentéséért fáradozott. A hála, a megemlékezés koszorúit a Honvédelmi Minisztérium, a Magyar Tudományos Akadémia, a Haza-fias Népfront Országos Tanácsa és a Magyarországi Evangélikus Egyház képviselői, valamint családjának tagjai helyezték el.

azért vett, hogy pihenjen benne, hanem hogy minden talpalattnyi földjét telerak-hassa földjével, hogy övé lehessen az első primór a kö-zeli piacon. Gyárában — ő emlegeti így: gyáram — ahol üzemszervező, évtizede nem fozadtak el egyetlen olyan újítást sem, amelyben — természetesen „alkotóként” — ő nem lett volna benne. Jóformán csak hallomásból tudom, hogy napi tizenöt-tizenhat órát dolgozik.

Mire marad, mire maradhat, ideje? A minapi, asztalunk mellett előadott kétségbeesett dadogása azt bizonyította, a saját gyermeke sincs. Tibornak van márkás teniszütője, japán robogója, Hi-Fi-berendezése, külön szobája. Apja nincs, olyan értelemben vett apja, akire nyugodtan mondhatná ki: igen, ő az apám, a barátom, a bizalmasom, olyan ember, aki péda előtttem, olyan, aki felnőttként követni szeretnék.

Szülők vagyunk-e valamennyien, akiknek otthonából naponta elmege iskolába, dolgozni egy-két gyerek? Eszrevesszük-e őket, a közeljövő felnőttjeit, akiknek a kezébe immár tizen-nyolc éves korukban hazát védő fegyvert adunk? Odafigyelünk-e eléggé rájuk, azokra az emberekre, akik néhány év múlva ugyan-olyan keményen dolgoznak majd, mint mi manapság? Az ellenkezőjére utal, hogy nálunk azagsztoán emelkedik a gyermek- és ifjúkori bűnelkövetők, s hogy évről évre szaporodik az állami gondozásba vett vagy gyámhatósági felügyelet alá helyezett gyermekek száma, Bizony nem mindegyikünk, s nem mindig felel meg a szülői hivatásnak. Nem vagyunk valamennyien szülők — a szó teljes értelmében.

Szemléletet kell változtatnunk, nekünk kell többet adni magunkból — az ő érdeklükben, és a társadalom érdekében. Hogy ne csak egymás mellett, hanem együtt is éljünk velük!

Hegyes Zoltán

Üzemanyag-takarékosság

Befejeződött a Volán Te-fu Vállalatnál — az ország legnagyobb teherautó-fuvarozó vállalatánál — a dízel-lesítési program: összesen mintegy ezer eredetileg benzinhajtású ZIL tehérgépkocsiba szerelték az elmúlt évek

szóran dízelmotort. Ez a vállalkozás jelentősen hozzájárult a vállalat energiagazdálkodás fejlődéséhez. A hatósós intézkedéseknek köszönhetően évente mintegy 4800 tonna üzemanyagot takarít meg a vállalat.